

קיא

זה המזמור נאמר בא"ב ובכל פסוק שני אותיות ובכ' פסוקים אחרונים ג' אותיות, והמזמור קצר ונכבד ידבר במעשה הקדוש ברוך הוא וגדולים מעשי ה':

א הַלְלוּיָהּ | אֹדָה יְהוָה בְּכָל־לַיְלָב בְּסֹד יִשְׁרָיִם וְעֵדָה: ב גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוֹשִׁים
 לְכָל־חַפְצֵיהֶם: ג הוֹדוּהָרָר פָּעִלוּ וְצִדְקָתוֹ עֲמַדַת לְעַד: ד זָכַר עָשָׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחוּם
 יְהוָה: ה טָרַף נָתַן לִירָאָיו יִזְכַּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: ו כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת
 גּוֹיִם: ז מַעֲשֵׂי יָדָיו אֲמַת וּמִשְׁפַּט נְאֻמָּנִים כָּל־פְּקוּדָיו: ח סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בְּאֲמַת
 וַיִּשְׂר: ט פְּדוּת | שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: י רֵאשִׁית חֲכָמָה | יֵרָאֵת
 יְהוָה שֶׁכֵּל טוֹב לְכָל־עֲשִׂיהֶם תְּהַלְתּוּ עֲמַדַת לְעַד:

קיב

גם זה המזמור נאמר בא"ב, בכל פסוק שני אותיות ובשני אחרונים שלש, ומספר על מדות טובות שיבור לו אדם והיאך יתן צדקה ושכרו שלא יצטרך לבריות:

א הַלְלוּיָהּ | אֲשֶׁר־אֵישׁ יֵרָא אֶת־יְהוָה בְּמַצּוֹתָיו חָפִיז מְאֹד: ב גִּבּוֹר בְּאַרְצָן יְהִיָה זִרְעוֹ דּוֹר
 יִשְׂרָיִם יִבְרָךְ: ג הוֹן־וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמַדַת לְעַד: ד זָרַח בַּחֲשֶׁךְ אֹר לַיִשְׂרָיִם חֲנוּן
 וְרַחוּם וְצַדִּיק: ה טוֹב־אֵישׁ חוֹנֵן וּמְלֹוָה יִכְלָל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: ו בִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמוּט לְזָכַר
 עוֹלָם יְהִיָה צַדִּיק: ז מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יֵירָא נִכּוֹן לָבוֹ בַּטַּח בִּיהוָה: ח סְמוּךְ לָבוֹ לֹא יֵירָא
 עַד אֲשֶׁר־יֵרָאָה בְּצַרְיוֹ: ט פּוֹר | נָתַן לְאֲבִיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֲמַדַת לְעַד קָרְנוֹ תְרוּם בְּכָבוֹד:
 י רָשַׁע יֵרָאָה | וְכַעַם שָׁנְיוֹ יַחַק וְנַמְס תְּאוֹת רְשָׁעִים תֹּאבֵד:

המשך ביאור למס' שבת ליום שלישי עמ' א

24 בענין זריעת כישות בכרם: מִכְרִיו רַב, הַאִי מֵאֵן דְּבַעֵי לְמִזְרַע
 25 כְּשׁוֹתָא בְּכַרְמָא לְיֹרְעַ - מי שרוצה לזרוע כישות בכרם שיזרע.
 26 אולם רב עֲמָרָם חֲסִידָא -[החסיד], מְנַגֵּיד עֵילוּיָהּ - היה מלך מכת
 27 מרדות מדרבנן למי שזרע כישות בכרם. ואילו רַב מִשְׁרָשָׂיא, יְהִיב
 28 לִיָּהּ - היה נותן לו פְּרוּמָא לְתִינּוּק נְכָרִי, וְזָרַע לִיָּהּ כִּישׁוֹת בְּכֶרֶם, לפי
 29 ססבר שמעיקר הדין מותר לזרוע כישות בכרם בחוץ לארץ כנזכר
 30 לעיל, אך לפי שלא רצה שילמדו ממנו להקל ביקש לעשות זאת
 31 בשינוי ולשלוח ילד נכרי לזרוע תחתיו.
 32 שואלת הגמרא: וְלִיתֵן לִיָּהּ -[שיתן] לְתִינּוּק יִשְׂרָאֵל. משיבה הגמרא:
 33 יִשְׂרָאֵל אֶתִּי לְמִיִּסְרָךְ - יש לחשוש שמא יבוא לעשות כן אף בגידל
 34 ויתחייב במצוות, משום שיסבור שהדבר מותר. שואלת הגמרא:
 35 וְלִיתֵן לִיָּהּ לְגִדּוֹל נְכָרִי. משיבה הגמרא: יש לחשוש שמא הרואה את
 36 מעשדו אֶתִּי לְאִי־חִלוּפֵי בִּישְׂרָאֵל - יבוא להחליפו בישראל, ולחשוב
 37 ששלח לכך רב משרשיא ישראל גדול, ויסיק מכך שזריעת כישות
 38 בכרם מותרת.
 39 הגמרא חוזרת לתשובותיו של רב מנשיא, ומביאה את תשובתו
 40 לשאלה השלישית: ועל מה ששאלו בענין מַת בְּיוֹם טוֹב, שָׁלַח לְהוֹ,
 41 מַת לֹא יִתְעַפְקוּ בֵּיהּ בְּיוֹם טוֹב לֹא יְהוּדָאִין -[יהודים] וְלֹא אַרְמָאִין
 42 -[ארמאים], לֹא בְּיוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן וְלֹא בְּיוֹם טוֹב שְׁנִי. מקשה הגמרא:
 43 אִינִי - האם כך הוא הדין, וְהָאֲמַר -[והרי אמר] רַבִּי יְהוּדָה בְּרַ שִׁילַת
 44 אֲמַר רַבִּי אֲסִי, עוֹבְדָא הָנָה כְּפִי בְּנִישְׁתָּא דְּמַעֲזָן - מעשה היה בבית
 45 הכנסת של העיר מעזן [שאדם מת המתין לקבורה], בְּיוֹם טוֹב תְּסַמְּךְ
 46 לְשַׁבָּת,

1 עלה בידו לשואלו. אֲמַר שְׁמוּאֵל לְרַב מְנַשִּׂיא, אִי חֲבִימַת שָׁלַח לְהוֹ
 2 - אם חכם אתה ויודע לפסוק בשאלות אלו, שלח להם תשובה
 3 במקום לוי.
 4 רב מנשיא משיב לשאלותיהם: שָׁלַח לְהוֹ רב מנשיא לבני בשכר, מה
 5 ששאלתם על בִּילָה, חוֹרְנוֹ עַל כָּל צִדִּי בִּילָה וְלֹא מְצִינּוּ לָהּ צַד
 6 הִיתָר לנטותה בשבת. שואלת הגמרא: וְלִישְׁלַח לְהוֹ בְּרַמִּי בְּרַ
 7 יְחֻזְקָאֵל - מדוע לא שלח להם רב מנשיא שמותר לנטותה באופן
 8 שהיה הסדין מקופל על מוטות המיטה מבעוד יום, כמבואר בברייתא
 9 ששנה רמי בר יחזקאל (לעיל קלח). משיבה הגמרא: לְפִי שְׁאִינֵן בְּנֵי
 10 תוֹרָה, ועקב חוסר ידיעותיהם יש לחשוש שיבואו להקל אף לנטותה
 11 לכתחילה בשבת.
 12 ממשיך רב מנשיא ומשיב על שאלתם השניה: כְּשׁוֹתָא בְּכַרְמָא
 13 עִירְבוּכָא - כישות בכרם כלאים היא, משום שדינה כירק. מקשה
 14 הגמרא: וְלִישְׁלַח לְהוֹ להיתר בְּרַבִּי טַרְפוֹן, דְּתִנְיָא בְּרִייתָא
 15 כְּלָאִים פִּיג הִיד, בִּישׁוֹת, רַבִּי טַרְפוֹן אֹמַר, אִין נַחֲשַׁבְת כְּלָאִים בְּכַרְם,
 16 וְחֲכָמִים אֹמְרִים, הִרִי הִיא כְּלָאִים בְּכַרְם, וְקִיָּמָא לָן - ומקובל
 17 בידינו (ברכות לו), כָּל תְּמִיקָל בְּאַרְצָן - במצוות התלויות בארץ, אף אם
 18 אין הלכה כמותו בארץ, הִלְכָה כְּמוֹתוֹ כְּחוּצָה לְאַרְצָן, ואם כן היה
 19 ראוי לפסוק לבני בשכר הדרים בחוץ לארץ כדעת רבי טרפון המיקל
 20 לגבי כישות בכרם. משיבה הגמרא: לְפִי שְׁאִינֵן בְּנֵי תוֹרָה, ויש
 21 לחשוש שמחמת דמיון כישות לירק, יבואו להקל אף בשאר ירקות
 22 האסורים לזריעה בכרם.
 23 הגמרא מפסיקה בתשובותיו של רב מנשיא, ומביאה דעות שונות